

ספרות ההומור בידיש ובעברית בקרב יהודי מזרח אירופה ומקורותיה

*יחיאל שיינטוך

תקציר

במאמר זה, הסוקר את המצב המחקר בספרות יידיש המודרנית התפתח במזרח אירופה ענף ספרותי חדש, שבו יצרו סופרים-הומוריסטים חטיבה ספרותית מיוחדת בשירה, בפרוזה ובמחזה – ספרות הומוריסטית שראשיתה לעתים קרובות בעיתון, וסופה בצורת ספר. כתיבת תולדות הספרות ההומוריסטית בידיש על סופריה וסוגיה בין שתי המלחמות העולם היא חלק אינטגרלי של חקר תולדות ספרות יידיש. המאמר מסכם את התוצאות המוקדמות הנובעות מעיון בקשת רחבה של טקסטים הומוריסטיים בעיתונות יידיש, בספרות ההומוריסטית שהופיעה בצורת ספר, וברקע התאורטי הנוגע להומור בכלל ולהומור יהודי בפרט. נעשה ניסיון לקבוע ולנתח שש מטרות למחקר שכזה, ונעשה ניסיון להגדיר את שיטות המחקר הראויות לנושא, וכן לסכם את התוצאות המוקדמות הנובעות מעיון זה.

מילות מפתח: הומור, יידיש, מונולוג, יהודים, דער טונקעלער

* פרופ' יחיאל שיינטוך יו"ר הקתדרה ע"ש יוסף ולינדה ברמן בספרות היידיש, מנהל הוצאה לאור של מפעל דב סדן, האוניברסיטה העברית בירושלים.